

ELŐFIZETÉS ÁR.
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 Rémentetlen levelek
 csak lement kezektől fo-
 gadtak el.
 Kézirat nem adnak
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyiltéren minden gar-
 mondor díja 20 kr.

Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETSÉI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknel:
 Minden egyes sor után
 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 20 kr.
 Kiemelt díszbetűk s kör-
 zettel ellátott hirdeté-
 nyekért természetesen
 minden 1 centiméter
 után 3 kr számítatik.
 Állandó hirdetéseknel
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetést a „Zemplén”
 nyomdába küldendők.

HIVATALOS RÉSZ.

451. sz. Zemplénavármegye alispájától.

A községek előjáróinak!

A nagyméltóságú földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minisztérium közölvén velem a borászati vándortanítóhoz f. évi jan. 4-én 64650 VI. 88. sz. alatt intézett felhívását: ezen felhívást a község tájékoztatása céljából minél szélesebb körben leendő közhírré tétel végett másolatban kiadom.
 S.-a.-Ujhely, 1889. február 15 én.

Matolai Etele, alispán,

Másolat. Földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minisztérium. 64660/888. sz. A borászati kormánybiztosnak tokaj-hegyaljai szemleutja alkalmából elem terjesztett jelentéséből arról értesültem, hogy a hegyaljai szőlőbirtokosság — dacára annak, hogy a filokszeravész a hegyaljai szőlőkben rohamosan terjed, a védekezés iránt közönyös magatartást tanusít. A szőlőbirtokosság tevékenységének ébresztése és érdekeinek megóvása céljából a borászati kormánybiztos azon javaslatot tette, hogy a hegyaljai szőlőbirtokosok részére, kik az amerikai szőlőfajokkal kísérlettelre vállalkoznak — a nemesítésre alkalmas, Riparia-Sauvage, Riparia-Portalis, Vitalis-Rupreotis, Solonis és Vialla fajokból, valamint a Jaquez, Herbemont és York-Madeira direkt termő fajokból, 500—500 db. szőlővesszőnek díjtalan kiadását engedélyezzem. A bor. kormánybiztos előterjesztésére hajlandó vagyok minden a szőlőmivelés tekintetében jelentős község határában egy egy kisebb 100—200 □ ölyni mintatelepet felállítani, azt a szükséges vesszőkkel díj nélkül ellátni s a nemesítést is a minisztérium költségén teljesíttetni. Kész vagyok továbbá a gyéritési eljárás célszerűségének bemutatása végett — ott hol a vész fellépésének mérve a gyérités alkalmazását még indokoltá teszi, 1—1 holdnyi területre szükséges szénkéneget díjtalanul adományozni, s a gyéritési munkálatokat is a minisztérium költségén eszközöltetni, ha az illető birtokosok nyilatkozat alakjában írásbelileg kötelezik magukat arra, hogy az amerikai ültetvények kezelését és gondozását a ker. bor. vándortanító utasítása szerint eszközölni, a szénkéneggel gyéritett területet pedig három éven keresztül kellőleg trágyázni fogják. Ehez

T Á R C A .

A pénzről.

— Négy közlemény —
 III.

Amint azután ily alakbani használatuk iránt a bizalom növekedett s azokat mérlegelés nélkül fogadták el, s egyesek ily értékekből nagyobb mennyiségeket szereztek össze s ezek segítségével könnyebben rendelkeztek embertársaikkal kicserélendő javai s munka ereje felett, — mert a világ minden részében s korábban voltak s fájdalom ma is vannak jó és rossz emberek, s olyanok, a kik a saját előnyüket, vagyonosodásukat, a mások öntudatos megrontásával is készek voltak létesíteni, s ezek észrevették azt is, hogy az ércek a forgalomban léte alatt lágyságuknál fogva bizonyos kopást szenvednek s parányi részekre oszthatók, ennek örvé alatt el kezdtek az egyes darabokat megszelni, levakargatni s az így gyűjtött arany és ezüst hulladék könnyen lévén össze olvasztható, ily módon újabb vagyonosodást szereztek maguknak, mások megrövidítésével.

Ez egyik pénzcsontkítási mód mellett, sokszor pénzsóvár, alattvalóik jólétével nem törődő zsarnok uralkodók s általuk pénzverési joggal felruházott testületek és egyesek is gyakorolták a pénzhamisításnak egy másik módját oly formán, hogy kisebb súlyu, nem a kívánt tisztaságu ércből készítettek s hoztak forgalomba értékesebbkénti jelzéssel ellátott értéktelenebb darabokat.

képezt a következőkre utasítom önt: lépjen mielőbb érintkezésbe Tolcsva, Mád, Tállya, Szántó, Legyes-Bénye, Liszka, Bodrog-Keresztur, Tokaj, Tarczal, Sárospatak, Ujhely és Erdőbénye községek szőlőbirtokosaival s igyekezzék az illető szőlőbirtokosokat rábírní arra, hogy az ön által kijelölt területet, az említett védekezési eljárások gyakorlati bemutatása céljaira engedjék át. Az illető szőlőbirtokosoktól, kik az említett kísérletekre vállalkozni hajlandók, írásbeli nyilatkozat kérendő és ezen nyilatkozatok ön által teendő részletes jelentés kapcsán ide mielőbb felterjesztendők. Budapest, 1889. január 4-én. Séchényi s. k.

1398. sz. Zemplénavármegye alispánjától.

Tudomás és mihez tartás végett kiadatik.
 S.-a.-Ujhely, 1889. február 11-én.

Matolai Etele, alispán.

Másolat. Földmivelés- ipar és kereskedelmi minisztérium 3548. x/a. Valamennyi törvényhatóságnak és kereskedelmi ipar kamarának. Ö cs. és apostoli kir. felsége f. évi január hó 10-én kelt legfelsőbb elhatározásával Nikolson Arthur budapesti angol főkonzulnak kinevezési okmányát a működhetési jog legfelsőbb záradékával legkegyelmesebben ellátni méltóztatott, felszólítom tehát a címet, hogy nevezett főkonzul urat fentebb jelzett működésében kellő támogatásban részesítse és netaláni megkezesésének készséggel feleljen mag. Budapest 1889. január hó 21-én. A miniszter helyet Matlekovics s. k.

1047/89. ki. sz. S.-a.-Ujhelyi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A velejtei 500 ft évi fizetés és távolsági pótdíjjal javadalmazott körorvosi állomás, melyhez Velejte székhelylyel 13 község tartozik, üresedésben lévén, annak választás utján leendő betöltésére ezennel pályázat nyitattik és a választás határidejéül az 1889. évi márc. hó 29 ik napjának d. e. 10 órája a körorvosi székhelyre Velejte községébe ezennel kitűztetik.

Felhivatnak ennek folytán mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerű blyeggel ellátott és az 1876. évi XIV. tc. 143. §-a értelmében felszerelendő pályázati folyamodványaikat alóirott főszolgabíróhoz f. é. március

A művelődés fejlődésével azonban hovatovább, különösen a XVIII. század végétől, mióta a népek is kezdének kissé behatóbban törődni vagyoni helyzetüket közletről érintő kérdésekkel, a pénzveretés és készítés uralkodói s állami jogának ama feltevése, hogy az csak egy nagy jövedelmet adni hivatott jog, akként magyaráztatik, hogy az egy fontos kötelesség, a melynek feladata szigoruan örködni a felett, hogy az állam s uralkodója cége alatt kibocsátott érem hű, a reá jelzettnek valóban megfelelő értékű legyen, mind inkább nagyobb gond fordítatik a pénzverésre s korunkban az minden művelt s jogállamban a lehető legnagyobb ellenőrzés és lelkiismeretességgel teljesíttetik.

A nemes fémeket, hogy kopásra hajló lágyságukat némileg megszüntessék, egészen tisztán sem pénzzé nem verik, sem ékszerű nem használják, s leginkább vörös rézzel keverik.

Ugy a pénzverésre használt fémeknél, mint az ékszerű feldolgozottaknál, azon arányt, a mely a finom érc s a hozzá kevert pótlék között van, ezred részben fejezik ki s minden államban kötelezőleg van megállapítva azon mennyisége a nemtelenebb ércnek, a melyet a pénzzé verendő nemes fémhez keverni szabad; maga az összekeverés müté, az ötvözés; az előállított keverék pedig az ötvény.

S így minden akár pénzzé vert, akár ékszerűt képező darabnak tulajdonképen három súlyát kell megkülönböztetni: 1-ször a darab özsúlyát, mit ridegsúlynak is neveznek, 2-szor a darabban levő nemes fém súlyt, finomsági súly, 3-szor a benne levő nemtelenebb érc súlyát, pótlék súlyt.

hó 28 ik napjáig annyival is inkább benyújtani el ne mulasszák, mivel a később érkezendő folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak

Megjegyeztetik végül, hogy a fenti javadalmazáson kívül, kaphat még a körorvos gf. Andrassy Sándor ur öméltósága velejtei uradalmától kölcsönös megegyezés alapján évi 200 ftnyi javadalmazást vagy az ezen összegnek megfelelő lakást és fát.

S.-a.-Ujhely, 1889. évi febr. 27.

1-2

Dókus Gyula, főszolgabíró.

1047/85. ki. sz. S.-a.-Ujhelyi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A nyugdíjazás folytán üresedésbe jött zemplénavármegyebeli s.-a.-ujhelyi főszolgabírói járásban levő bodzás-ujlaki körjegyzői állomás betöltésére ezennel pályázat hirdettetik, s a választás határidejéül f. é. március hó 14-ik napjának d. e. 10 órája Bodzás Ujlak nközség házába, mint a körjegyzőség székhelyére kitűztetik.

Ezen állomás 400 ft fizetés, 50 ft uti átalány, 30 ft kézbesítési díj és 20 ft irodai átalány, így összesen 500 ft készpénz, szabad lakás, továbbá 313 □ öl kert, 1362 □ öl rét és 1136 □ öl szántó föld használatával van javadalmazva.

Felhivatnak a pályázni óhajtok, hogy az 1883. évi 1-ső cikkben körvonalozott minősítések igazoló okmányokkal és 50 kros bélyeggel felszerelt kérvényeiket alóirott főszolgabíróhoz f. évi március hó 12-éig annyival is inkább terjeszték be, mivel a később érkezendő pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

S.-a.-Ujhely, 1889. febr. 27.

1-2

Dókus Gyula, főszolgabíró.

1638.

Zemplénavármegye alispánjától.

Körözüvények.

Zombor András battányi lakos a folyó hó 23 án tartott csapi országos vásárról haza jövet egy pár 4 éves, kékes szőru, fenálló sárga szarvu, jegy és bélyegtelen ökor-tinót vett bitangásba.

2569. sz. Mészáros András b.-olaszi lakosnak f. évi február hó 11-én a B.-Olaszi határban egy közép nagyságu sárga pej 1½ éves kancacsikaja, hátulsó ballába kesej, értéke 40 ft — éltevedt és mai napig elő nem került.

Meghatározása azon alapsúlynak, a melyből. a kikötött finomságu s egyenként szigoruan megállapított méretü, mily alaku s értékjegyü, hány darab pénztüket kell készülni, képezi a *pénzlábat*.

Annak törvényes eldöntése pedig, hogy bizonyos államterületen, mely ércnemből készült pénzdarabok legyenek a kötelezőleg teljesítendő fizetéseknel s mily árban elfogadandók, a valutát, standardot, értékelést jelenti.

S e szerint arany értékkel, ezüst értékkel bíró államokat kell megkülönböztetnünk s csak kivételesen olyanokat a melyekben mindkét fémnemből készítetik a törvényesített fizetési eszköz, a pénz, az ilyenek azután kettős értékkel bíróknak nevezettnek.

Az egyes, akár arany, akár ezüst értékkel bíró államokban a másik fémhőll készült pénzek és a másik fémnek zöme, mint árhullámzásoknak alávetett kereskedelmi áru szerepel.

A kettős érték törvényesítése azért tartatik hátrányosnak az egyes értéknél, mert nem lehet a két fém egymáshozí értékarányát úgy állapítani meg, kereslet s kínálat szabályozván a fémek értékét is, hogy az változást ne szenvedjen s ily változás esetében azután a becseesebbé vált fémhőll készült pénzek a forgalomból kivonatnak s beolvastatnak s csak az értéktelenebbé vált fémhőll készült maradnak forgalomban, az azokat elfogadni kényszerülők nagy károsodására.

Azon alapsúly, a melyből s azon finomsági fok, a mely mellett a pénzek a különböző államokban veretnek, sem a múltban nem volt mindenütt egyenlő s eléggé sajnálatra méltóan még ma sem az — így:

Felhívás

a s. a. -ujhelyi választó-kerület polgáraihoz!

A véderő-javaslat 25. §-a kérdésében megindult mozgalom megyénknek csaknem valamennyi választó-kerületét felszólalásra készítette. És ha számba vesszük azon jelentőséget, melyet ezen szakaszhoz az ország közvéleménye fűz, nem lehet kétségbe vonni, hogy ezen mozgalom jogosult, hogy ezen mozgalom szükséges. Egyrészt a törvényes biztosíték hiánya a magyar állampolgárokra nézve, hogy a tisztí vizsgát magyar nyelven letehessek, másrészt az idegen nyelven követelt vizsgának balsikere esetében büntetés gyanánt javasolt második évi szolgálat minden igaz hazafit, minden családapát méltán gondolkozóba ejt.

Alólírottak engedve több választó-polgártársaink megtisztelő megbízásának, távol minden pártédek és szereplési viszketegtől, egyedül komoly hazafiai aggodalmak által ösztönözötve, felkérjük a s. a. -ujhelyi választó-kerület polgárait, hogy egy *folyo évi március hó 3-án délután 4 órakor* S. a. -Ujhelyben, a városi színházban megtartandó *választói népgyűlésen* pártkülömbőség nélkül minél számosabban megjelenjen és ezen nemzeti nyelvünket, fiaink életpályáját érdeklő fontos kérdésekben szavukat felemleni és véleményüknek kifejezést adni méltóztassanak.

Kelt S. a. -Ujhelyben, 1889. február 27.

Ambrózy Nándor,	Horváth József,	Dr. Ormándy Miklós
Bánóczy Kálmán,	Illésházi János.	Orbán József,
Bolla Lajos,	Izsépy István,	Payzssos Andor,
Behyna Miklós,	Juhász Jenő,	Pekáry Gyula,
Brenner Lajos,	Karsa Ferenc,	Polányi Gyula,
Bydeskuthy Sándor,	Kálniczky Károly,	Id. Reichard Gyula,
Csákó Imre,	Kecskés Antal,	Reichard Ignác,
Csehly Péter,	Dr. Kellner Soma,	Dr. Reichard Soma,
Dókus Mihály,	Kiss Ödön,	Dr. Rosenthal Sándor,
Ember Ernő Mihály,	Klimó Menyhért,	Dr. Schön Hugó,
Enyiczkey Gábor,	Dr. Kossuth János,	Dr. Schön Vilmos,
Farkas Lajos,	Dr. Kovácsy Pál,	Somogyi Bertalan,
Farkas Dezso,	Krasznapolszky Fer.	Spilenberg Barna,
Fendrich Miksa,	Kun Frigyes,	Székely Elek,
Friedlheber Albert,	Lácza Elek,	Szentgyörgyi Vilmos,
Dr. Friml Aladár,	Ligeti Bertalan,	Szöllősy Sándor,
V. Fekete János,	Magdszár József,	Thuránszky László,
Fejes István,	Matolai Etele,	Ujfalussy Endre,
Dr. Haas Bernát,	Mendik János,	Viczmányi Ödön,
Háber Gyula,	Móré Géza,	Weisz Lajos.
Halász József,	Nagy Béla,	
Dr. Hornyay Béla,	Nyomárkay József,	

Ezen felhívásnak ugy tartalma, mint a felhívók névsora teljes garanciát nyújt arra, hogy a mozgalom, távol minden politikai pártszínezettől, egy természetes hulláma azon áramlatnak, mely a szőnyegre került törvényszakas tekintetében országosan megindult és hivatva lesz tájékoztatni a kerület képviselőjét választói érületéről.

Az alkotmányos élet egészséges fejlődésének alapfeltétele, a nemzetnek a közügyek iránt komoly érdeklődése és bizonyos féltékenysége a nemzet sarkalatos jogaira. És a midőn minden konvulziók között mint egy kimagasló jellemvonás ismerhető fel a nemzetnek a kellő formák között hozott törvények iránt tisztelete, ugy nem lehet kétségbe vonni, hogy annak jövőjére kiható nagy alkotások előtt a parlament a törvényhozás eredeti faktora: a választók közvéleménye előtt el nem zárkozhatik.

Legalább, ilyszerűek az egész világon mintaszerű brit alkotmány vezérelvei, ahol megérik, hogy olykor már csak ezért is feloszlik a parlament, hogy alkalma nyíljon a nemzet közvéleményének az újabb választásnál bizonyos fontos körülményekre határozottan nyilvánulni és ez által a végrehajtó hatalomnak irányt szabni.

Nincs jogunk e lap hasábjain az értekezletre alkalmat szolgáltató véderő-javaslat 25. §. politikai mérlegelésébe bocsátkozni, sem pedig az értekezlet elhatározására elővéleményt kockáztatni, de kötelességünk a mozgalmat, mint szunyadozó közeletünk egy időszere hazafias fellobbanását üdvözölni.

Zemplénumegye székvárosa nem maradhatott tétlenül akkor, a midőn a nemzet megmozdul. Az ujhelyi választó-kerület különösen pedig Ujhely város polgárait nem szükség lelkesíteni. Multja a hazafias lelkesedés, de egyszersmind a politikai érettségnek oly fényes tüköre, miszerint bizton remélhető, hogy az értekezleten tömegesen megjelenve, közérületét függetlenül meggyőződésszerűleg, de egyszersmind a nemzeti parlament souverénitása és méltóságát tiszteletben tartva — megfelelő formában fogja visszhangoztatni.

Vármegyei ügyek.

A vármegye közigazgatási bizottsága legközelebbi ülését f. hó 9-én fogja megtartani.

Hidbontás. A Tapoly-Ondaván lévő szürnyegi u. n. nagy-erdei fahidat, a netalán bekövetkezhető vízáradások miatt, illetőleg a jég szabad lefolyásának céljából ideiglenesen szétbontották.

(Uj állatrakodó állomás.) A vármegyénket részben szelő magyar állam-vasut *harkányi* állomásán a vasuti igazgatóság a közel jövőben állatrakodó létesítést határozta el. Ezen, különösen a szerencsi járás nagy részére gazdaságilag fontos intézkedéshez a vármegye törvényhatósága is kedvező javaslattal járul.

(A homonnai vámoshid) megromlott hidlás deszkáinak ujjakkal való kicserélését a vármegye alispánja elrendelte.

említettőnek tartom, hogy a legtöbb államban ugy az arany, mint az ezüsből készült tárgyakat közhitei jelzésnek próbának kell alá vetni, erre nézve nálunk 1866. május 26. án kelt törvényes intézkedés szerint négy megkülönböztetés van megállapítva: I. próbásnak nevezetik azon arany-áru, a melyben $\frac{920}{1000}$ rész tiszta arany, vagy ezüstnél $\frac{950}{1000}$ rész, II. próbásnak $\frac{840}{1000}$ rész tiszta arany v. ezüstnél $\frac{900}{1000}$ rész; III. próbásnak $\frac{750}{1000}$ rész tiszta a., v. ezüstnél $\frac{800}{1000}$ rész; IV. próbásnak $\frac{580}{1000}$ rész tiszta arany, v. ezüstnél $\frac{750}{1000}$ rész.

A pénzverésnél elfogadott főbb elvek, hogy az egyes darabok se túl nagyok se igen kicsinyek vagy nagyon vékonyak ne legyenek, hogy minden darab értékének könnyen felismerhető tiszta jelzésével bírjon, hogy az arany pénznek széle recézett, az ezüsté kiemelkedő s körirattal ellátott szélü legyen, hogy ezáltal megakadályoztassék, a természetszerű kopáson felüli megcsonkítások (a mely a forgalomban levőknel évente értékük $\frac{1}{400}$ részére van téve) hogy érc értékük a névlegesen adottnak teljesen megfeleljen, hogy a használat által megkopottakat az azokat verető állam újabb verető teljes értékükért levonás nélkül becserélje.

S végre, hogy a napi apró szükségek kielégítésére névértéküknél csekélyebb érc értékkel bíró váltó-pénzek is, de csak oly mérvben készítsenek, a melyek a napi szükségletet felül nem mulják.

Hogy a pénz minősége szoros összefüggésben áll az azt cserélnél használó polgárok vagyoni helyzetével, ma senki sem kétli; minél egyenlőbb volna a pénzláb, érték és pénzegység az egész ismert világon, annál könnyítettebb lenne

Regále. A kassai kereskedelmi kamara feliratot intézett a pénzügyi miniszteriumhoz az iránt, hogy az új regáletörvény, — illetőleg az annak végrehajtása tárgyában hiadott utasításban foglalt azon rendelkezés, mely szerint a kereskedésekben áruható palackozott bornak minim. értéke 1 ftban állapított meg: a hazai, de különösen a Hegyalja bortermelése érdekében akként módosíttassék, hogy a palackozott borok legkisebb ára 60 krban állapíttassék meg. Ezen felirat támogatás céljából vármegyénk törvényhatóságának is megküldetett.

Jegyzőkönyv

felvételű S. a. -Ujhelyben, 1888. évi február 17-én, az országos vöröskereszt-egyesület s. a. -ujhelyi fiókjának évi rendes Közgyűlésén.

Jelen voltak: Ambrózy Nándorné és Dr. Chyzer Kornél elnökléte alatt: Chyzer Kornélné, Dókus Gyuláné, Hönseh Dezsóné, Siegmeth Károlyné, Dókus Gyula, Horvath József, Margitay József, Seighmeth Károly, Szerviczky Ödön, Dr. Kossuth János.

Dr. Chyzer Kornél elnök a közgyűlést megnyitva, üdvözli a megjelenésük által az egyesület iránt érdeklődésüket tanúsító tagokat, s Rudolf trónörökös tragikus halála fölötti országos gyász alkalmából fájdalommal részvétellel emlékezik meg a »legmagyarabb« Habsburg ivadék elvesztéséről. A közgyűlés hazafiai bánattól áthatott részvételének jegyzőkönyvileg ad kifejezést.

Ezek után az egyesület mult évi működésének nevezetesebb mozzanatait feltüntető következő évi jelentés olvastatott föl:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Egyesületünk a mult 1888. év folyamán a korábbi években kezdetét vett készülődések befejezésével foglalkozott, amennyiben különösen ez év elején a politikai láthatár komorsága, az évek óta fenyegető háboru vesz kitérését engedte sejtetni. Az orosz hadikészülődésekkel párhuzamban monarchiánk hadügyi kormányza is serény tevékenységet fejtett ki a tél folyamán, amely Galicziának a csapatösszpontosítás esetére való harc-szintéri előkészítéséből állott, amely készülődések természetszerűen egyesületünk fokozott tevékenységét vonták maguk után, s minthogy az utóbbi nagy háborukban szerzett szomorú tapasztalatok szerint a sebesültek ápolása a legmintaszerűbb hadegészségügyi szervezet mellett is csak hiányosan volt eszközölhető, az egyesület vezérkormányza minden elképzelhető, s adott viszonyok között megvalósítható intézkedésekre kénytelen volt figyelmet fordítani, hogy a háboru okozta szerencsétlenségek elhárítására igénybe vett társadalmi áldozatkésztséget a nemes cél megvalósítására a legalkalmasabb módon használhassa föl.

Az intézet vezérkormányza a S. a. Ujhelyben felállítandó s 200 beteg vagy sebesült ideiglenes ellátására berendezett betegszálló állomás felszerelését tüzte ki célul már a megelőző években is, amely cél a mult év folyamán foganatosított intézkedésekkel el lett érve, ugy nemkülönben a sebesültek ápolására és hordozására alkalmas és a viszonyokhoz mérten kiképzett személyekről is gondoskodva lett.

Ugyanis a sebesültek hordozására, a köz-igazgatási hatóság által kibocsájtott hirdetmény folytán jelentkezettek közül legalkalmasabbnak

a forgalom s mert mindaz, mivel a forgalom könnyítettik, hatványozója az emberiség művelődésének, elősegítője a társulásnak, a szabadakarattal keletkezett társulás pedig az érdekegyeség hatalmas rugójával fejlesztője az összetartozandóság érzetének, azért méltán felvethető a kérdés vajjon miért nem egy fémből, egy alapsúlyban s egyenlő egység alapján veretik a pénz mindenütt.

Erre nézve körülbelül azon válasz adható, hogy az egységes alapsúly s az egyenlő pénzegység létrejöttét tán némi létező, de jó akaratlan nem legyőzhetően akadályokon kívül, valószínűen egyéni érdekek hátráltatják.

A forgalmi pénzek az ismert világon, vagy legalább minden műveltebb államban egy s ugyanazon fémből készítését azonban az gátolja, hogy a világ megsokasodott használati javai, kiterjedtebb forgalma s ezek által hatványozott pénz szükséglete mellett, sem az egyik, sem a másik fémből egy magában nem áll annyi rendelkezésre, hogy az ebbeli szükségleteket kielégíteni lehetne.

Az a nagyon hasznos, de igen kíváncsi tudomány a statisztika, mely a bölcsőtől a sirrig, élete minden mozzanatán át kéréllhetlen szigorral és számokból készült éles fegyverrel kíséri nem csak az ember minden cselekvényét, de az emberi használatra alkalmas minden nemü javak termelését, fogyasztását, átalakítását, némi módot nyújtott arra is, hogy kutató szakférfiak (mint Carnap, Kolb, Kleinschrodt, Simon, Rau, Brachelli sat.) megkísértsék megállapítani a világon létehető nemes fémek mennyiségét s értékét.

Ezek adatai szerint az ó és középkorból átjött, az ujjabb korban Amerika és Ausztrália gazdag telepeinek felfedezése óta s a tőkely ma-

Folytatás a mellékletben.

mutatkozó egyének kiválasztattak, akik is az egyesület vezérkormányának közvetítésével népfelkelői mentettek.

Felemlítésre méltónak tartom e helyütt is megemlékezni Zimonyi Schwartz Armin mérnök-vállalkozó ur azon jótékonyaságáról, hogy az északkeleti vasut második vágányának kiépítése alkalmából, saját költségén 10 ágyra berendezett kórházának összes felszerelését fiók egyesületünknek ajándékozta.

Egyesületünk a helyi jótékonyaság gyakorlását is feladatául tűzte ki, s amint a múlt évek tapasztalatai tanúsítják mindig az elsők között volt a humanizmus munkájában, hogy e tekintetben jelenteni valónk nincsen, annak oka egyrészt az, hogy fiók-egyesületünk csekély anyagi erejét a fokozott készülődés költségei vették igénybe, s azonfelül a lefolyt évben, hála a gondviselésnek, minden nagyobb mérvű szerencsétlenségtől ment maradt.

Az egyesület anyagi viszonyait és tagjainak számát feltüntető adatokkal egyesületünk pénztárnoka szolgál.

Örvendetesen konstatálhatjuk végül, hogy fiók-egyesületünk, a város intelligens közönsége által céljai előbbrevitelében a korábbi években tapasztalt érdeklődése és részvéte által támogatott a lefolyt évben is.

Margitay József indítványozza, hogy Zimonyi Schwartz Arminnak nagylelkű adományáért a közgyűlés fejezze ki köszönetét. Jóllehet a fiók-egyesület az adományozás alkalmával már kifejezte köszönetét, sőt az egyesület vezérkormányája is meleg hangon fejezte ki, annak idején köszönetét, mindazonáltal a közgyűlés ezuttal is hálásan emlékszik meg a nemes szívu adományozásról és köszönetének jegyzőkönyvileg ad kifejezést.

Felolvastattott az egyesület vagyoni állapotát feltüntető pénztárnoki számadás, s az annak megvizsgálásával megbízott bizottság jelentése.

Jóváhagyólag tudomásul vétetett.

K. m. f.

Dr. Kossuth János,
e. titkár.

Hirek a nagyvilágból.

Milán király Magyarországról. A szerb király a nisi borászati kiállítás megnyitása alkalmával hosszabb beszédet mondott, egyebek között így szólván: „... Magyarországot meghódította borai számára az európai piacokat. Magyarországot 1866-ig tisztán politikai küzdelmet folytatott, egy célt iparkodott elérni, azt, hogy biztosítsa a maga politikai létét. De mikor ezt a célt elérte, a gazdasági munka éráját kezdte meg, elannyira, hogy most Magyarország Európa legelőrehaladottabb országai közé tartozik. Ezt a példát nekünk is követnünk kellene.

A fenyegetett Párizs. A Marne folytonos áradása miatt a Szajna folyam annyira, hogy Páris legszebb városrészét a Champs-Élysées-t, s ezzel együtt a kiállítási területet s azon lévő épületeket is veszedelem fenyegeti.

gas fokára fejlődött bányászat mellett az összes a legújabb időkig termelt s létező arany s ezüst mennyisége a következőképpen állítatik:

Arany = 24,211,851 vámfont 676 ftjával
16354 millió oszt. ft értékűnek,
ezüst = 350,822,222 vámfont 45 ftjával
15787 millió oszt. ft értékűnek
együtt a kettő 32141 millió ft értékűnek.

Egyesek pénzvagyoni viszonyait tekintve óriásnak látszik az összeg, de nem csak megközelítője, hanem felülmúlója is van egy másikban, a modern államok adóssági összegeiben, a melyből Kolb és Brachelli összeállításai szerint csak magoknak az európai államoknak 43020 millió fra rugó államadósságuk van.

Ha azonban ismét a statisztikát s különösen dr. Hübner Ottó adatait vesszük elő, melyek szerint az ismert világ részeken élő emberek száma 1403 millió lélekre tehető, akkor látjuk csak, hogy a rengeteg fém összegből egy-egy fejre csak 23 ft 77 kr. jut, a mely összeget még ama feltevés se változtat igen meg, hogy fennebb említett lélek számnak 30-40 százalékja még alig használja a fémeket, mint csereeszközt, mert viszont feltehető, hogy az azokat használó népeknél 30-40 százalék a nemes érceknek, mint ékszer s használati tárgy van kivonva a pénz forgalom keretéből.

A világ egy évi arany és ezüst termelésének értékét a hatvanas évektől a legújabb időkig 406¹/₂ millió forint értékűnek tesszük, mely összegből Amerika és Ausztrália évi termelése 340 millió értékűnek, Európa s a többi világrészeké 66¹/₂ millió értékűnek becsültetik.

Hazánk évi arany és ezüst termelésének értéke 3-3¹/₂ millió forint között ingadozik, mi az Amerika és Ausztrália termelésén kívüli összegnek ¹/₁₀₀-da.

(Vége köv.)

Franciaországnak egy vagy két heti vajadás után végre van új kormánya. A megbuktatott Floquet-kormány helyét a Tirard-ministerium váltotta föl. A köztársasági új kormánynak rövid életet jövendölnek.

Battenberg Sándor hg. Bolgárország volt fejedelme, hir szerint nőül vette Loisinger Johannát, legutóbb a darmstadti színházának volt kedves énekesnőjét. A hercegné születésre nézve magyar s most 24 éves.

Hirek az országból.

A kormánypárti klub elnökévé, az elhunyt Vizsolyi Gusztáv helyébe Podmaniczky Frigyes br. választott meg.

A képviselőház, az alelnökségről leköszönt Horváth Gyula helyébe, ki tudvalóleg a 14. és 25. §§. miatt a szabadelvű párttal elvi ellentétbe jutott s emiatt a párt kötelékéből is kilépett — Bokros Eleket választotta meg a t. Ház alelnökéül.

Mátyás király szobra. Lonyay János, Máramaros vármegye főispánjához 5684 ft 12 krnyi adakozás érkezett be a Kolozsvárt Matyás király emlékének emelendő szobor alap javára.

A népszínház 100 atanyos pályadíját Follinusz Aurél vidéki színész nyerte el, „Nani” c. dramatizált kedves falusi életképével.

Özv. Móricz Andrásné, fia, Móricz József honvéd szakaszvezető érdekében, ki a múlt évben országszerzte nagy szenzációt keltett apagyilkossági bűnt követett el s most a haditörvényszék ítéletének kimondását várja, felségi folyamodást nyújtott át a királynak, kérve egyetlen fia életben maradását. A király mély megilletődéssel hallgatta az előtte kézösszetéve könyörgő anyát s megnyugtatta bocsátotta el a kihallgatásról.

Különlélek.

(Városunk) tisztelt választó közönségének figyelmét e helyütt is felhívjuk e ma d. u. 4 óraker tartandó pártszínezet nélküli értekezletre. Az értekezleten tudomásunk szerint Matolay Ele, Viczmány Ödön, Fejes István, Ambrózy Nándor és többen készülnek szónokolni. A mozgalom iránt érdeklődő lelkes hölgyközönség a páholyokban szinte nagy számmal készül megjelenni.

(Felolvasás.) A múlt vasárnapi ismeretterjesztő felolvasás érdekessége s tanulságos voltára párhuzamba állítható az eddig hallott felolvasásokkal, általános érdekű volt, s mindenki, ki jelen volt őszintén megvallhatja magának, hogy végig hallgatásával ösmeretkőre csak tárgult. Az egyik felolvasás a magasban, a végtelen világűrben kalauzolt, felvitt a mennybe, hol felolvasója, (hivatásánál fogva,) járatos, a másik itt a földön, a földi angyalok a gyermekek társaságába, s a földi mennyország — a gyermekszobába — vezetett be. Első felolvasó Zombory Gedő volt, ki a csillaglakókról érkezett. Végig kalauzolt naprendszerünk valamennyi bolygóján, földünket csak érintve, s innen átvitt más naprendszerekbe, a tejutak millió s milliányi mérdföldre fekvő távolsága, s milliányi mennyiségei közzé, s mint egyik segédforrása (felolvasása irányla s jellege után gyanítjuk Flammarion) ama sejtlemnek adva kifejezést, hogy mind e csillagok nem egyszerűen azért vannak alkotva, hogy meglegyenek, hanem, hogy lakásul szolgáljanak élőlényeknek, milyenek a különböző csillagok, különböző légköri viszonyaihoz képest ott lehetnek, ott élhetnek, sőt a Mars-ra vonatkozólag, Flammarion ama sejtelmét ő is elfogadni látszik, hogy annak lakói a műveltség sokkal magasabb színvonalon állhatnak mint mi, s míg tökélyes optikai műszerekkel a mi földünkön dúló véres csatákat borzalommal nézik, addig ők a szorgalom a művelődésnek élnek, s földüket átalakítják, s tengereiket hosszú csatornákkal kötik össze. Hogy mily kedves cicerone, mily jártas kalauz volt a messze világok végtelen birodalmában, hova őt követtük, mutatja az, hogy a hallgatók közül, dacára a meggett millió mérdföldeknek, a igha érezte valaki is fáradtnak, midőn itt, régi lakunkon a földön ismét kiszállott velünk. S körültekintve a szebbnél-szebb hallgató hölgyközönségen, mégis csak arra a meggyőződésre jöttünk: hogy kedvesebb ily körben élni itt, mint a csillaglakók legszebbikével is oda fön. A költői szárnyakon emelkedett tudományos eszmefuttatást a közönség tapsviharral jutalmazta — Másik felolvasó Veress Ferenc volt, ki valóban orvosnak is dicseretére méltó megfigyeléssel mutatott ama sok hibára, mit a szülők gyermekeik nevelésénél elkövetnek. Egészséges, jó ízű humorral változta a szük, cifra, sallangos ruhákat, melyekben a gyermekek ugy néznek ki, mint egy kirakat riktó bábu, melyek csak arra szolgálnak, hogy a figyelmet magukra vonják, s igen helyesen jegyezte meg, hogy a sok öv, zsinórok, kemény gallérok, szük harisnyakötők s össze-vissza aggatótt csokrok mind csak arra valók, hogy a gyermek természetét a rendes kifejlődésben, a rendes légvételben tüdejét, s rendszeres keringésében vérét megakadályozzák, s mindezek felett megakadályoz-

zák őt magát a mozgásban, izmainak gyakorlásában és fejlesztésében; pedig a test ereje arányban áll a lélek erejével, a test fejlődése a lélek fejlődésével. Felolvasásának folyamán hasonló humorral ösmerette meg mindazon visszaéléseket, melyeket a gyermekek étkezése, alvása, s játéktárgyaik kiválasztása körül elkövetnek, mindenben a tulságba, végtetekbe vive azt, s különösen igen helyesen jegyezte meg, hogy lehetetlen, hogy mértékletes legyen az, hogy ne legyen pazar, kit erre a gyermekekévekben nem szoktatnak, kit a gyermekekévekben a majomi szeretettel elrontanak, s ő is, miként már egy más felolvasásban fejtegetve volt, a sok szerencsétlen életet, önmagával meghasonlított, öngyilkosságra hajlandó egyének szaporodását, s a magát járvánnyá kinövő kór okát végső elemeiben, csirájában a gyermek évekbe viszi vissza — a rosz nevelésre. A nagy tetszéssel fogadott előadás kellemes felolvasóját, zajos tapsokkal jutalmazta a hallgató közönség. Mindkét előadást olvasóinknak alkalmuk lesz lapunk hasábjain részletesen is megösmerni.

(A cukorgyár) létesítése ügyében újabban, a vállalat képviselőivel, a pénzügyminiszterium utján a gazdaközönség kiküldötteinek, immár sikerült az eddigi kilátásoknál előnyösebb s a répa-termelő közönség feltételeinek megfelelő megállapodásra jutni. E szerint, az eszme megvalósulásának mi sem állván utjában, a gyár létrejötté biztosítottnak tekinthető. A gazdaközönség s a gyár vállalat képviselői között a szerződések, a répa-termelés, illetőleg szállítás iránt a mai napon kötöttek meg. Kilátásba helyeztetett továbbá, a gyárépítésével egyidejűleg, tetemes költséget igénylő cukor finomító gyár felállítása is. A vállalat részéről e hó 24-én Jelinek Hugó mérnök s két kollegája Ujhelyben voltak s a gyár színterét kiszemelt Ujhely és Borsi közötti térséget, a melyre nézve ugyan végleges megállapodása nem történt s eldöntése a vállalkozóktól van függővé téve. Viczmány Ödön főjegyző, Dókus Gyula főszolgabíró és Margitay József főispáni titkár kíséretében megtekintették.

A „Pester Lloyd“ e hó elsei lapjának esti kiadásában a cukorgyár ügyében Miskolcziól táviratilag a következőket jelentik: az Ujhelyben felállítandó cukorgyár ügye kérdésessé vált, a mennyiben a vállalat által kiküldött szakértők konstatálták, hogy Szerencsen a vízi és talajviszonyok a felállítandó cukorgyárra nézve sokkal előnyösebbek (?) mint Ujhely környékén. A „Neue Freie Presse“ tegnapi számának szintén a gyárra vonatkozó közleményéből megemlítjük, hogy Magyarországon felállítandó cukorgyarak ügyében három millió forint alappal alakult konzorcium élén Bleichröder hies berlini bankház áll és hogy Zemplénvármegyében létesítendő cukorgyár okvetlen még ez év folyamában adatik át a közforgalomnak.

(Gyászhirek.) Matolay Etele szeretett alispánunk családjával, együtt egyik fiatal családtag, Szikszay Róza férj. Zsarnay Béláné elhunytat gyászolja, melyet a következő gyászjelentés hirdet: „Matolay Etele szül. Szerdahelyi Amália (előbb Szikszay Józsefné) mint anya és férje Matolay Etele, id. Zsarnay Béla mint férje és ifj. Zsarnay Béla mint gyermeke; továbbá Szikszay Róza mint testvére és ennek férje Móré Géza s gyermekeik Gyula, Ernő, Etelek és Margit; — Szikszay József mint testvére és ennek hitvese Fodor Viola és Matolay Zsófia mint testvére mély fájdalommal jelentik Szikszay Anna, Zsarnay Béláné asszonyok, élete 32-ik évében f. 1889. évi február hó 16-án reggeli 8 óra 45 perckor, a halotti szentségek ajtatos felvétele és hosszas szenvedés után történt csendes kimúltat. Hült tetei f. hó 28-án csütörtökön d. 3 óraker a róm. katham. egyház szertartása szerint tétettek a helybeli r. k. sirkertben örök nyugalomra; az engesztelő szent-mise-áldozat pedig szombaton, március hó 2-án délelőtt 9 óraker tartott meg a helybeli plébániai templomban. Béke lengjen a legjobb gyermek, nő, anya és testvér hamvai felett.“ A gyönyörű koszoruk halmával horított diszes ércoporsóban nyugvó pomaradványokat szülei lakásáról febr. 28-án helyezték öröknyugalomra, a rokonság, barátok s tisztelők nagy és igaz részvételével. A gyászszertartást Prámer Alajos prépost végezte Regéczy és Mihelyi káplánok segédletével. — Nagy József ujhelyi telekkönyvi s. vezető e hó 1-én éjjeli 11 óraker meghalt. Az átléta-termet hatalmas életfák lyáját, melyből emberi halandó száz évet nézett ki, gyötrő testiszenvedés oltotta ki. Oly korán, harminchat éves korában szőlította el végzete, melynek rideg kérelhetlensége megtadatta tőle, hogy megfeszített szorgalommal bár, a mintaszerű családfo elé szabott kötelességeket továbbra is oly odaadással teljesítse, terheit viselje, örömeit élvezze. Vigasztalan özvegye, szerető hitvesét, őt apró árva gyermek a kenyeretadó szerető édes apát vesztette benne. Hivatalos köre kitünő képzettségű buzgó hivatalnokát, tisztársai, barátai, a jó kollegát, jó barátot, az olvasó-kör egykori jegyzőjét, később pénztárosát, utóbb háznagyát, a dal-egyesület tevékeny tagját daliás zászlótartóját gyászolja, a részvétet mindenütt fölkellett korán el-

hunyt férfit halálában. Temetése ma d. u. 3 óra-
kor fog végbemenni. Áldott és tartós legyen em-
lékezete.

(Városi ügyek.) A f. évi febr. 16-án tartott
képviselőtestületi közgyűlésben első sorban fel-
vástattott a múlt 1888. évi 147. sz. a. kelt hatá-
rozattal kiküldött bizottságnak a fenálló szabály-
rendelet módosítása, a rendőrtuáncos állás meg-
szüntetése, s a helyett a rendőrbiztosi állás rend-
szeresítése stb. tárgyában beadott véleményes
jelentése; a jelentésben foglalt javaslatok el, vagy
ei nem fogadása felett, beható tárgyalás után,
elnöklő főbíró által a névszerinti szavazás elren-
deltetvén, a szavazás megtörténte után, a szerve-
zési szabályrendeletnek a bizottság jelentésében
foglalt javaslathoz képest eszközölt módosítása
elfogadtatott és szabályrendeletti erőre emeltetett.
A város főbírájának azon jelentése, hogy a honvéd-
ség három keretszázada és irodájának elhelyezé-
sére dr. Szepessy Arnoldtól béreltetek ki bér-
helyiségek, jóváhagyólag tudomásul vétetett. A
lovasság század irodája, gyengélkedők szobája,
iskola szobája a Blumenfeld Emánuel tulajdoná-
hoz tartozó Teleky utcai 708. sz. házban lévén
elhelyezendő, tulajdonossal a bérszerződés meg-
kötötti rendeltetett. A szegődvényesek és szol-
gák ruháztszükségletének árlejtés útján leendő be-
szerzése elrendeltetett. Olvastattott Prámer Alajos
rkath. plébános és Fejes István ev. ref. lelkésznek,
a két hitfelekezet által fenntartott ispotály alap-
növelésére a néh. Bukovinszky József által hagyó-
mányozott 400 ft-nak kiutalása iránt beadott kér-
vénye; a kérvény véleményes előterjesztés tétele
végett a jogügyi bizottságnak kiadatott. A hátrá-
lékban lévő pénztári számadások felülvizsgálatára
küldött bizottság Láczy Elek és Székely Elek
képv. testületi tagokkal kiegészítetett. Özv. Fuksz
Istvánné abbéli kérvényével, hogy a kéményseprő-
elutasított. Glück László ladmócsi illetőségű
mészkereskedő és mádi illetőségű Altman Sámuel
cipésznek a letelepedési engedély megadatott.
A városi orvosnak a f. évi január haváról beadott
közegészségügyi jelentése felolvastatván, a köz-
gyűlés véget ért. △

(Kinevezés.) A főispán Klimó Sándor végzett
jogászt a vármegyéhez közj. gyakornokká ne-
vezte ki. Szolgálatára az újhelyi járás főszol-
gábirájához osztatott be.

(Rendőri hírek.) Az elmúlt héten rendőrség-
günk Amerikába szándékozott rákóczi atyfiakat
tartóztatott fel Vaszyly János, Fedorcsák György,
ifj. és id. Juhász István személyében. Rostás János
vagy cigány koldus ki feleségét agyonverte a kir.
ügyészségnek átadott. Ugyszintén Kiss Kálmán
elbocsátott vasuti pályafelügyelő-gyakornok is, aki
Klein Herman szállótulajdonos, Grünfeld Farkasné
és Frischman divatárus kárára több rendbeli lo-
pást követett el, a kir. ügyészséghez kísértetett
át. Kiss Kálmán jó házból való fiatal ember, kit
könnyelmű életmódja súlyosított börtönbe.

(A törvényszékről.) A s. a. újhelyi csirkefo-
gók két diszplédánya állott f. évi febr. 25-én az
igazságszolgáltatás sorompói előtt. Névszerint Tar-
novszki Mihály és Zsukovics János, kik a múlt
1887. évi december 23-án, országos vásár alkalmá-
val Kohm Emánuelné helybeli órásné elvesztett
tárcáját megtalálván (?), annak 8 ft 6 kr. tartal-
mát testvériesen megosztokodtak s a pénzt
elitták. A kir. törvényszék Tarnovszki Mihályt
jogtalan elcsatolás vétségé miatt egy havi fogságra,
Zsukovics Jánost ellenben, ki lopás vétségéért két
izben volt büntetve, orgazdaság büntetése miatt
hat havi börtönre ítélte, s ez utóbbit, nehogy
megszökjék, felebbezése dacára azonnal letartóztá-
tatta. — Ugyanezen napon nyolc megyaszói, rész-
ben gyermek-legény felett ítéltetett a törvény-
szék, kik Strausz Dávid megyaszói lakos pin-
cáját 1887. évi május hó 20. és 21. napjain
fényes nappal feltörték és ott mintegy másfél
hordó bort nádszalakon keresztül kiszűrésolték.
A kir. törvényszék tekintettel a vádlottak fiatal
korára, Fekete Andrást tíz havi, Balázi Józsefet
hét havi, Juhász Károlyt, Nagy Józsefet és Bárány
Jánost hat havi börtönre, Gecsó Jánost és
Fecsei Istvánt egy-egy havi, végre Magyar József-
et egy havi fogságra ítélte. — Végül Horvát
Áron nagy-rozvági fiatal cigánylegényt, ki 1888.
évi szeptember hó 20-án testvérbátyját Horvát
Sándort veszekedés közben egy darab fával úgy
fejen ütötte, hogy ez harmadnapra meghalt, halálát
okozott súlyos testi sértés büntetése miatt két évi
börtönre ítéltetett.

(Ipartestületek.) A földmivelés-, ipar- és ke-
reskedelemtügyi miniszter, az új ipartörvény életbe
lépte alkalmával még 1884-ben a törvény végre-
hajtása tárgyában kiadott általános rendeletében
hangsúlyozta azt, hogy ipartestületek létesítése és
müködésküldésük elősegítése képezze a hatóság egyik
kiváló gondját és megkívánta a hatóságoktól, hogy
mindenütt a hol a testületek alakítására a szük-
séges elemek megvannak, az alakulásra hassanak
közre. Azóta vármegyénk területén a mai napig
ipartestület létesített Gálszecs, Sáros-patak, Szer-
encs és Töke-Terebes területén, amelyeknek azon-
ban nincsen békéltető bizottsága, holott e nélkül
az ipartestület törvényszerű hatósági feladatának

meg sem felelhet. Ezen s főleg azon okokból,
hogy különösen Újhelyben és Varannón, hol ele-
gendő és képesített iparos van arra, hogy az
ipartestület létesítésék s annak létrehozása máig
meg nem történt, (kin vagy min mult? szerk) a
miniszter felhívta a vármegye közönségét, hogy
az illetékes iparhatóságok útján intézkedjék az iránt,
hogy a hiányzó ipartestületek, illetőleg békéltető
bizottságok immáron valahára létesítsenek. Új-
helyben, úgy tudjuk, hogy az illetékes hatóság
annak idején az ipartestület létesítésére a lehető-
ket megtette, de polgári elemeink már annyiszor
tapasztalt összeférhetlenségén, egyet nem értésén
s nem a kellő kvalifikáció hiányán tört meg az
ez irányban kifejtett jóakaratu buzgólkodás. Rem-
éljük azonban, hogy ezen akadályok most már
nem lesznek gát iparosaink saját jól felfogott
érdekében az ipartestület létrehozásában.

(Reichárd Bernát) helybeli kereskedő jegyet
váltott Goldberger Ernésztin helybeli jeles képzett-
ségű tanítónóval.

(Tokaji hírek.) Tokaji levelezőnk értesít,
hogy Roskovics János kir. járásbíróvá kinevezte-
tésének örömét a helybeli intelligencia bankettel
ünnepelte meg, amidőn a szorgalmas és képzett
tisztviselő érdemeit számos pohárköszöntésben
hangoztatva, ünnepélyesen beigtatták. — Ugyan-
ezen levelezőnk írja, hogy e héten a tüzoltók
bálya, sok szép táncosnő egész »legioi« között,
a fiatalok és a tokaji bor tüztől felfogó jókedv-
ben és mintegy 150 ft anyagi sikerrel folyt le.
Ugyancsak Tokajban komolyabb események is
történtek: F. hó 22-én ment végbe az előjáróság
választása. Bíróvá a két kandidált Ranner Ignác és
Vajthó István közül, az előbbi választott meg szó-
többséggel. Az új bíró ösmert feddhetlen jelleme,
szorgalma, becsületessége remélni engedi, hogy a
választás nem esett érdemtelne. — F. hó 24-én
halt meg Tokajban a reformátusok szeretett lelké-
sze, Horkay János. Temetése 26-án volt nagyszámu
közönség jelenlétében, kik között jelen volt az el-
hunyt sógor: Fejes István újhelyi ref. lelkész
is. A nyájas modoru, szelid lelkületű pap köz-
kedveltségnek örvendett, mindenki szerette, be-
csülte, mért is halála mindenütt fájdalmas hatást
kellett. Áldás emlékének!

(Hibaigazítás.) Lapunk múlt számának »Hi-
vatalos rész«-ében a kir. adófelügyelőség felhívá-
sába hiba csuszott be, amennyiben nevezett hi-
vatal által hirdetett nyomtatvány ivenkint nem
2 ft, hanem 2 krajcár, m't is ezennel helyreigaz-
ítunk.

(A kanyaró) Csabalócz-Sterkóczon, Bolyban
és Papinán járványszerűleg fellépett.

(A gálszécsi országos vásár) március hó
13-14-én fog megtartatni.

(Révész Imre) jónévi táncánító rövid idő
mulva megérkezik és szokásos táncánítási folya-
mát április hó közepe táján kezdi meg a »Diana-
fürdő« tánctermében, a mire is előre felhívja a t-
közönség és szülék becses figyelmét.

(Egy jó családból való) fiatal ember, ki le-
galább 4 gym. osztályt végzett, mint gyakornok
a halmi-i (Ugocsavármegye) m. kir. postahivatal-
nál felvétetik. Ajánlkozások a nevezett postahi-
vatalhoz intézendők.

Méhner Vilmos, fővárosi könyvkiadó, ki évek hosszú
során át hazánk nagy költői Petőfit, Vörösmartyt, Tompát,
Garayt s páratlan szép díszműveket mint Szász Károlytól, Arany
Bibliát és »Virágokertét«, Ribáry »Képes Világtörténetét«
stb. jutata a magyar közönség kezébe, tevékenységét most mási
irányban folytatja. — Eltekintve csinosan kiállított iskola
kiadmányaitól, melynek valóban minden tekintetben a kor
szinononán állanak a s. közt. ministerium ajánlatát is bírják,
jelenleg néhány kisebb irodalmi terméket bocsátott közzé, me-
lyekre — általános hasznosságuk s célszerűségük miatt — kel-
lemes köteletségünkre ismerjük t. olvasóink b. figyelmét fel-
hívni. A megszokott csinnal kiállított »Kis Köszöntő«
(Rudnyánszky) Gyula Bácsi utjévi, név., születésnapj s egy-
éb. ünnepi alkalomra való köszöntő verseket tartalmaz 4-6
éves gyermekek számára, melyek egytől egyig a genialis fiatal
író toll alól kerültek ki és tekintettel a mű oicsó ára (50 kr.)
hiszük, hogy egy családjára sem fogja annak beszerzését
elmulasztani. Bornemisza Zoltán »Jövedelmező gyümölcsfate-
nyésztési szabályait« melegen ajánljuk nemcsak gazdáinknak
hanem mindazoknak, csak egy talpalatnyi földet sajátjuknak
neveznek s a fatenyésztés hasznos s jövedelmező ágát művelni
óhajtják. E valóban érdekes művecske, mely alapos utmutatás
nyújt a gyümölcsfák szaporítása, oltása, ültetése, ápolása és a
gyümölcs eltartása körül — tekintettel annak közhasznu voltára
— csakis 30 kr-ba kerül s akár a fenti kiadóhivatal, akár
pedig bármely könyvkereskedés útján megszerezhető.

368. sz. rb. 89. S. a. - Újhely város rend. bizottságától.

Tudomásvétel és mihez tartás végett köz-
hírré tétetik. A s. a. újhelyi járás tekintetes fő-
szolgábirájának folyó évi február hó 27-én kelt
1157/ki 89. számú rendelete folytán, minthogy a
város területén egy veszettség gyanujában levő
kutya találtatott, — S. a. - Újhely város összes ku-
tyáira egyelőre 14. (tizennégy) napi zárlat
rendeltetett el Mely körülmény azon megjegy-
zéssel hozatik a kutyatartó tulajdonosok tudomá-
sára, hogy a szabadon járó kutyák befogatni és
kiirtatni fognak.

S. a. - Újhely, 1889. márc. 1.

Pákh János,
r. biztos.

FARSANG.

Karnevál hercege mély gyászából lassanként
enged. Az idei hosszú farsang végére halaszta-
tott mulatságokat, mégis csak jó kedvvel megtar-
tották vagy megtartják. Újhelynek meddő far-
sangi programja lejáró félben van. Ma egy hete
a városi színházteremben a csizmadiaifjúság tar-
totta a »sikerült« jelzőt hagyományosan és igazán
kiérdemelt bálját. Tegnap rekte ma reggelig, az
önkéntes tüzoltó-egyesület batyubálya volt előre
tudjuk, hogy igen kedves és feszelen szintere öreg
és ifju kedély szabad mulatozásának. Ma este a
ref. énekhar rendez táncestélyt a ref. templom ja-
vára szintén a színházteremben. Hogy az óhajtott
siker meglesz, tekintve a kitűzött nemes célt, nem
is kétkedünk. Legnagyobb azonban az érdeklődés,
sok ifju szivecskében a várakozás a kétszeri halo-
gatás után márc. 9-ére tüzött közsavcsora iránt és
nagyon természetesen, mert tulajdonképen a far-
sangi program ez utolsó s mondhatni egyedüli
pontjának betöltése az, amely amellet, hogy vá-
rosunk intelligens köreit fogja teljes számmal egye-
síteni, a ref. templom építési költségeihez is im-
ponáló summával ígérkezik járulni.

A szerencsi társaskör fiatalága a vasuti indó-
ház termeiben, múlt hó 9 ik napján sikerült tánc-
vigalmat rendezett. A virágokkal gazdagon feldiszi-
tett termet teljesen megtöltötte Szerencs és vidéke
szép hölgy és férfi közönsége. Pénztári bevétel volt
126 ft 40 kr. A négyeseket 20 pár táncolta.
Felülizettek: legid. Br. Vay Miklós 10 ft, gróf
Szirmay György 10 ft, Fischer Ignác 3 ft, Her-
man Lajos, Frankó Gyula. Matyasovszky Kálmán,
dr. Erős János, Matolay Béla 2-2 ft. (De hogy
milyen célra, tudósítónk elfelejtette megírni.) A
jokedv és a sok »hogy volt« világos viradrig
együtt tartotta a jelenvoltakat.

A torony óra javára. Tagadhatatlan, hogy X-re
nézve végtelenül szomorú, ha Y, vagy más, sőt
számos polgártársa így szólhat hozzá: »barátom,
te nem tudod hányai ütött az óra.« Gorombaság-
szamba megy, ha valakire kisütjük, hogy neki
egy-kettővel kevesebbet ütött az óra. Hátha még
tizenkettővel! vagyis, ha egyet sem ütött. En azt
hiszem, hogy a ama bizonyos kerék is, melyet
ha teljes egészében nem tételezünk föl valakiben,
mindjárt utána tesszük: »szegény, beh kár érte!
egy ilyen óra-kerék lehet. Az óra-kerék és az óra-
ütés ily értelmű felfogása mellett, erősen méltány-
landó törekvés volt a bodrogköziéktől, hogy a
helmezi toronyóra kijavításának begyűlendő költsé-
seire immáron harmadszor kísérlettek meg mu-
latságot rendezni. Egyik a múlt esztendőben volt:
egy szini-előadás, melynek művezetője Farkas
Berti bátyánk volt s vakmerő anzáger, aki állítani
meri, hogy 36 kr-nál többet jövedelmezett; a má-
sik egy nyeresi nyári multság, a melynek tiszta
jövedelméből már meglehetne venni egy órakulcs-
— lyukat; a harmadik multság a múlt szomba-
ton esett meg Király-Helmezen a kath. iskola
termeiben. Fényes elit közönség gyűlt össze. A
selymek, brokátok, atlaszok s gyémántos függők
csillogásánál csak is a szép asszonyi szemek ra-
gyogtak kápráztatóbban. Milly-gyertya annyi
égett fényes ragyogvánnyal, hogy csak az én
frakkomon létezett s nagy részben ma is létező
csepegvényekből, udvari szabóm nem kevesebb,
mint egy fél kilo gyertyaanyagot vasalt ki. A
nők egytől-egyig fesszen, sőt a mi ennél mindig
több, elegánsul voltak öltözve. A leányokon köny-
nyü krepp és könnyü selyem, csillogó iluzionnal,
a garde des damesokon nehéz selyem és nehéz
brokát és ragyogó pluche. A remek vállak hab-
fehérét nem takarta a decollettirt derék s a hol
asszu csontott sejtett a szem, csillogó selyemre
és puha pluchere esett a tekintet. A férfiak per-
fekt bái toilletében jelentek meg s nem tagad-
ható, hogy teljesen szalóniasan viselték magukat.
Az első négyest 32 pár táncolta, a másodikat már
kevesebb, mert szerelmes ember kevés van Bod-
rogközön, a mely tény csodálatosnak látszik azok
előtt, akik e táncvigalmon együtt láttak a való-
ban ragyogó hölgy koszorut, de érthető azok előtt,
akik a helmezi cankó hatását ismerik, amelytől
utóvégre is a legtöbb bodrogközi rigó szemfájóssá
léssen. A hölgyek névsorát én nem tudom pon-
tosan összeírni, hanem a mennyi a pazar virágból
(a mely eléggé bőditó arra, hogy az ember ne
csak a más, de a saját nevét is elfeledje) a ke-
zében maradt, ime itt közlöm: Bencsik nővérek
Rad, Besseney Tinike Miglész, Dutkay Istvánné
Málca, Csoltkó Lajosné, Csoltkó Józsefné Újhely,
Geocze Rózsa, Zsarnay Mártonné, Nagy Anna és
Nagy Erzsike, Nádler Emilia Igló, Kozma Emma
B.-Vécs. Pelech Irén, Kanta Gizella Czigánd, Futó
Rózsa B.-Vécs, Demeczky Ilonka Lelesz, Lac-
snyiné Viktor tanya, Tölk Gyuláné és nővére Lelesz
a perbenyiki állomásí főnök és neje A multság
feszelen, de nem dobogó jó kedvben hajnali pir-
kadásig tartott. Sajnos ugyan, hogy a szapora
lábak nem táncoltak össze tiszta jövedelmül, csak
is egy zseborát láncostól, ezt is egyik rendező dr.
Képes Andor adományozta és készpénzben talán
annyit a melyből az óra lemez I-es numerusa tin-
tával való kifenésének költsége kikerül. A hel-
mezi tehát még e sikerült muri után sem

mondhatják
De a mint h
a toronyba,
vesznek s ez
kitrombitálni
déli 11 és
mint 50-et k
fog megszák
hallatszik, h
napról-napra
ros előjáró
minden negy
sodszor reá
mezzet, vag
torony-óra k
tagadni val
élelmek és
egy torony-
mégis előbb
rogközi tele
meg lenne
a házasulan
az ügy sür
ségében ta
könyvi ive
diszített leg
remélhetőle
gensben fo
emberek;
helyesen n
is biztosítv

A kö

A s
rozozant
lelő uj or
minthogy
nem talál
érésére s
dozatkész
tott ki.

Ily
küldött,
de nemad
azonban

Nel
sék, kére
indokaim
gedni sz

A
tudomás
koresma
mögött v
csak a s
szürödvé
maudva
hová a
szerzése
tehat a
nak me
s ha az
gözköré
ját filel
K

A
legalt
politik
fileksza
gazdát
A szat
ton na
tet, a
mondh
az elle
ha a
saját

nagy
után
Egyre
kat,
zigná
sült g

korma
lapok
szerin
aljai
gén,
tetett
lökne
székn
lag r
végre

A s.-a.-ujhelyi népbank mint takarékpénztár

által

1889. évi márczius hó 31-én délutáni 3 órakor

az intézet helyiségében tartandó

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSRE

a részvényesek megjeleni felkérésnek.

Tárgya:

A folyó 1889. évi február hó 10-én tartott évi rendes közgyűlés határozata alapján, az intézeti alapszabályoknak szükségesnek mutatkozó módosítása.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1889. február 26-án.

az igazgatóság nevében:

Nyomárkay József,
vezérigazgató.

HIRDETMÉNY.

A sárospataki népbank mint szövetkezet igazgatósága az intézeti összes kölcsönök kamatlábát az eddigi 8 százalékról 7 százalékra óhajtván leszállítani, ezen cél megvalósíthatása végett, tekintettel egyúttal az általánosan kedvező folyó pénzvisszonyokra s ezzel kapcsolatban a pénzügyintézetek által országsszerte fizetett betéti kamatlábra, legközelebb elhatározta, hogy a népbankunk által eddigelé az állandó betéti tőkék után fizetett 5 $\frac{1}{2}$ %-os kamatlábat folyó évi április hó 1-ő napjától kezdve $\frac{1}{2}$ %-al lejjebb szállítandja, vagyis ezen időtől kezdve **az állandó betétek után tisztán 5%-ot fog kamat fejében fizetni.** Megjegyezvén, hogy állandó betéteknél azok tekintetnek, melyek legalább egy évig intézetünkönél hagyatnak.

Továbbá azon betétek után, melyek legalább fél évi időtartamra helyeztetnek el 4 $\frac{1}{2}$ %, az ennél rövidebb időtartamukra pedig 4% kamat fog fizettetni. A betéti kamat-adót mindennemű betétek után ezentul is az intézet pénztára viselendi.

Miről intézetünk t. betevői mihez tartás végett tisztelettel értesítetnek.

Sárospatak, 1889. február 28.

**A sárospataki népbank
mint szövetkezet igazgatósága.**

Magy. kir. szab. parkétgyár Dunkel Vilmos Kassán,

ajánlja

2-6

kitünő száraz tölgyfából készült, sokszorosan kitüntetett

parketait,

ugynevezett americait, tömör s berakott kockát jutányos árak mellett.

Képes rajzminták díjmentesen szolgáltatnak.

27/vk. 1889. sz.

Árverési hirdetés.

Alólirott kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy Händler Jakab nagy-bereznai lakosnak Sulovits Gusztáv alperes ellen 300 frt tőke s törvényes jár. erejéig a nagy-bereznai kir. járásbíró által 705. és 4091/86. szám alatt elrendelt végrehajtási ügyben 1886. évi márczius 1-én és augusztus hó 24-én Alsó-Domonyán bíróság lefoglalt 929 frtra becsült lovak, szekerek, tehének, életneműk és takarmányból álló ingóságok a homonnai kir. járásbírósnak 3477/88. számú végzése következtében 1889. évi márczius hó 8. napján d. e. 9 órakor Ulics-Kriván bíróságon árverés útján készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Homonnán, 1889. évi február hó 14. napján.

Demezky József,
kir. bir. végrehajtó.

Tk. 3138/1888. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kassai takarékpénztár végrehajtónak Stépán Gézáé, ugys mint kiskoru gyermekei: Stépán Kálmán, Irén és Géza term. és törv. gyámnya végrehajtást szenvedő elleni 12,500 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben a tolszvai 1016. sz. tjkvben 1) 1. hr. sz. ingatlan egészben 356 frt, 2) 1122/a hr. sz. ingatlan egészben 705 frt, 3) 1182. hr. sz. ingatlan egészben 206 frt, 4) 1184. hr. sz. ingatlan egészben 379 frt, 5) 1193. hr. sz. ingatlan egészben 232 frt, 6) 1271. hr. sz. ingatlan egészben 24 frt, továbbá 7) a tolszvai 1042. sz. tjkvben 92, 93. hr. sz. ház, udvar és kert, egészben 3125 frt, 8) 2213. hr. sz. szőlő egészben 8726 frt, 9) 2250/44. hr. sz. pincze egészben 500 frtban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889-ik évi május hó 2-ik napján délelőtt 9 órakor a tokaji kir. já-

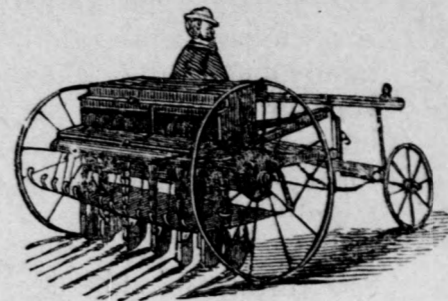
Nyomatott a „Zemplén” zvorssajtóján, S.-a.-Ujhely

FLEISCHER és TÁRSA

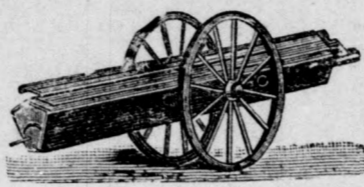
gépgyára és vasöntődéje **Kassán** eperjesi-ut 6-ik szám.

Ajánljuk a t. gazdaközönségnek a tavaszi idényre szükséges gépeket, nevezetesen **szilárdan szerkesztett, könnyű**

sorvető és szórvavető gépeket, ekéket és boronákat, hengereket, lókapákat stb. továbbá **Baker- és magtár-rostákat,** mely gyártmányainknak gépgyárunkban **állandóan jelentékeny készletét birjuk, bizományi raktárt pedig**

BEHYNA TESTVÉR uraknál S.-a.-Ujhelyben.

Szállítunk továbbá **saját gyártmányu s legjobb szerkezetű szeszgyár és malomberendezéseket, gőzgépeket és gőzkazánokat, házi és egyéb szivattyukat, olajsajtókat és olajmag-pörkölköket** stb.

Elhasznált gépek, különösen

GŐZMOZGONYOK és GŐZCSÉPLŐK

pontos átigazítását és kijavítását legjutányosabban eszközöljük.

Gyártmányaink képes jegyzékét b. kívánatra **ingyen és bérmentve** küldjük. 3-6

Ásványvizeink, u. m.

5-5

Szolyvai, Polenai és Olenyovai

forrásaink tisztelt fogyasztóinak ezennel tudomásukra hozzuk, hogy ezen három forrás ásványvizei **f. é. január 1-től** friss töltésben kereskedelembé hozattak.

Ásványvizeink barátainak érdekében, kérünk a **palaczkvignetták megváltozott czégre pontosan figyelni,** minthogy **előbbi czéggel ellátott palaczkok tavalyi töltést** tartalmaznak.

Szolyvai ásványviz-szétküldés German és Bodnár.

3619. sz.

A kassai m. kir. posta- és távirda-igazgatóság.

Hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi posta- és távirda-hivatalnak 1891. évi július hó 1-től leendő elhelyezésére alólirott igazgatóság egy alkalmas iroda- és lakhelyiséget 5—10 évre bérbe venni óhajtván, felhivatnak mindazon háztulajdonosok, kik S.-a.-Ujhely városában, lehetőleg annak központján e czélra alkalmas ház-helyiséggel bírnak, hogy ajánlataikat **folyó év április hó végéig** akár az ottani tekintetes polgármesteri hivatal utján, akár pedig közvetlenül alantirt igazgatósághoz nyujtsák be.

A helyiségek nagysága, illetve ürméretére nézve megkivántatik:

I. A hivatal helyiségeire nézve:

a) hogy az jelenlegi hivatali helyiségeknek megfelelő nagyságu világos, száraz s földszinten levő, összesen mintegy 650—700 köbméternyi ürtartalommal bírjon.

II. A főnöki lakásra nézve:

b) hogy az két, esetleg három két ablakos, közegészségi szempontból kifogás alá nem eső szobából; c) az ahhoz szükséges konyha, kamara, pincze, pad s a szükséges más egyéb helyiségekből álljon.

Kassán, 1889. február hó 23-án.

Sztankovits,

kir. posta- és távirda-igazgató.

1-3

rásbíró mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, készpénzben, vagyis 35 frt 60 krt, 70 frt 10 krt, 20 ft 60krt, 37 ft 90 krt, 23 ft 20 krt, 2 ft 40 krt, 312 frt 50 krt, 872 frt 60 krt és 50 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában j. árfolyammal számított és az 1881 évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszter rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál, 1889. évi január hó 20-ik napján.

Kálmán Lajos,
kir. albiró.